

دانشگاه ملی ایران

دانشکده پزشکی

پایان نامه

برای دریافت درجه دکترای پزشکی

موضوع:

ولولوس کولین سیگموئید

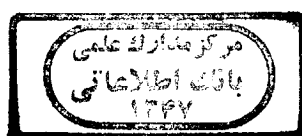
برای: نامی:

استاد ارجمند جناب آقای دکتر هادی فرزانه

نگارش

احمد مهنرایی

سال تحصیلی ۱۳۵۱ - ۵۲

۳۲۴

سوگند نامه پزشکی - (اعلامیه ژنو - ۱۹۴۷)
=====

هم اکنون که حرفه پزشکی را برای خود اختیار میکنم با خود عهد می بندم
که زندگیم را یکسرووقف خدمت به بشریت نمایم .
احترام و تشکرات قلبی خود را بعنوان دین اخلاقی و معنوی به پیشگاه
اساتید محترم تقدیم میدارم ، و سوگند یاد میکنم که وظیفه خود را با وجدان
و شرافت انجام دهم .

اولین وظیفه من اهمیت و بزرگ شماری سلامت بیمارانم خواهد بود ،
اسرار بیمارانم را همیشه محفوظ خواهم داشت ،
شرافت و حیثیت پزشکی را از جان و دل حفظ خواهم کرد ،
همکاران من برادران من خواهند بود ،

دین ، ملیت ، نژاد ، عقاید سیاسی و موقعیت اجتماعی هیچگونه تأثیری
در وظایف پزشکی من نسبت به بیمارانم نخواهد داشت ،
من در هر حال به زندگی بشر کمال احترام را مبذول خواهم داشت و هیچگاه
معلومات پزشکی ام را بر خلاف قوانین بشری و اصول انسانی بکار نخواهم برد .
آزادانه و بشرافت خود سوگند یاد میکنم ، آنچه را که قول داده ام انجام
دهم .

تقدیم به :

استاد ارجمند م جناب آقای دکتر هادی فرزانه که
همواره در نوشتن و تنظیم این پایان نامه راهنمای
اینجانب بوده اند .

تقدیم به :

پدر و مادر بسیار عزیزم که زندگیم را مدهین

آنها میدانم .

تقدیم به :

همسر مهربان و فداکارم

تقدیم به :

دو فرزند عزیز و بهتر از جانم عباس و زهرا

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>موضوع</u>
۱	تعریف
۱	اتیولوژی
۴	عوامل مساعد کننده
۵	پاتولوژی
۸	پاتوژنی
۱۰	جنین شناسی
۱۳	آنا تومی
۱۸	فیزیولوژی
۳۹	علائم بالینی
۴۴	مشخصات راد یولژیک
۴۶	تشخیص افتراقی
۴۹	درمان
۵۰	اعمال کوراتیو
۵۲	متد جراحی پاول میکولیز
۵۶	جدول شماره ۱ شفر

بقیه فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>موضوع</u>
۵۷	جدول شماره ۲ - شفر
۶۰	جدول شماره ۳
۶۱	جدول شماره ۴
۶۲	شرح حال (اول)
۶۷	شرح حال (دوم)
۷۰	منابع

تمریف ولولوس :

چرخش یکی از احشاء را روی بند صفاقی خود ولولوس گویند و

در نتیجه چرخش، گردش خون عضو بطور کلی یا نسبی قطع میشود .

ولولوس کولون سیگموئید

ولولوس کولون سیگموئید عبارتست از پیچ خوردن کولون سیگموئید

در دور محور خود . این بیماری در بعضی از کشورها مانند اسکانندیناوی

شمال آفریقا و هندوستان به وفور دیده میشود . در بعضی دیگر مانند

فرانسه و آمریکا کمتر دیده میشود .

در ایران مطابق آماره ساله بیمارستان سینا و در مقایسه با

سایر کشورهای دیگر بیش از سایر کشورها میباشند .

طبق يك آمار در شمال ایران ۸۵٪ بیماران مبتلا به انسداد

روده را ولولوس تشکیل میدادند .

اتیولوژی Etiology

در مردان بیش از زنان دیده میشود بطوریکه نسبت ابتلا به مرد

به زن $\frac{4}{1}$ است .

سن شایع بیماری بین ۵۰ - ۴۰ سالگی است ولی در پیش-
نوزادان و جوانان و اشخاص پیر هم دیده میشود .

در زنهای حامله مخصوصاً در ماههای آخر حاملگی شایع است
و در يك آمار از ۱۲۰ مورد ولولوس، كولون سیگموئید ۱۳ مورد آن زنان
حامله بوده است .

با توجه به اختلاف جالب جغرافیائی محتملاً "فاکتورهای چندی در پیدایش
ولولوس شرکت دارند که شامل :

اجابت مزاج - رژیم غذائی - اشکالات آناتومیک میباشد .

طبق يك آمار ولولوس، كولون سیگموئید ۱ تا ۴ درصد بیماران انسدادی
روده را در آمریکا تشکیل میدهد .

در اروپای شرقی و قسمتی از آفریقا و آسیا ولولوس سیگموئید

۳۰ تا ۴۰ درصد انسداد های كولون را تشکیل میدهد .

در شمال ایران این رقم به ۸۵ درصد میرسد .

در آمریکا و اروپای غربی ولولوس، كولون سیگموئید در بیماران روانی

بخصوص فراوان است .

بطوریکه $\frac{1}{4}$ تا $\frac{3}{4}$ کل بیماران را تشکیل میدهد که شاید بعلمت

بیموست زیاد است که بعلمت قصور در اجابت مزاج در آنهاست .

رژیم غذایی :

رژیم غذایی با سبزیجات فراوان که باعث افزایش حجم مواد دفعی در

کولون سیگموئید میشود ، و یقیناً " توزیح و پخش جغرافیائی ای-بن شرایط

نزدیکی بوضع تغذیه این مردم دارند که باید که چنین رژیم غذایی زیست میکنند .

آندرسن : ضمن مطالعاتیکه در روی هندیهائیکه در دهات زندگی -

میکردند و روزانه بیش از ۹ / ۰ کیلوگرم غلات و حبوبات میخوردند شیوع

ولولوس روده کوچک و بزرگ در بین آنها خیلی بالا بود ، اما در همطسایه

ها که ترقی بیشتری کرده و رژیم غذایی متنوع تری داشتند این کسالت کمتر

دیده میشود .

در هر صورت نوع تغذیه و یا یک نقص مادرزادی است که کولون سیگموئید

در این افراد مبتلا به ولولوس میشود و این نقص مادرزادی عبارتند از :

بلندی کولون و جدار ضخیم تر و پر عروق تر میباشد .

نژاد :

بنظر میرسد که نژاد بسیار موثر است ، در بعضی از کشورها مانند سیلان - هندوستان - اسکاندیناوی - روسیه - شمال آفریقا - فراون دیده میشود .

در بعضی از کشورها بطور نادر گزارش شده است .

ویکس ، ارسال ۱۹۳۲ - از ۷۰۰۰ بیمار مبتلا به انسداد روده در سر تا سر جزایر انگلستان فقط ۰/۸٪ آنها را مبتلا به ولولوس کولون سیگموئید یافت یعنی ۵۶ نفر از آنها و بیماران پذیرفته با انسداد روده بمیمارستان

I.W.J. MC Adan در Ugand ۱۳٪ را ولولوس

سیگموئید تشکیل داده است .

(عوامل مساعد کننده زمینه جهت ابتلا* به ولولوس کولون سیگموئید)

۱ - حلقه سیگموئید آزاد و متحرک

۲ - نوار چسبندگی (پری دیورتیکولیت)

۳ - کولون سیگموئید انباشته از مدفوع

۴ - انبساط زیاد یا کلفتی جدار سیگموئید

۵ - طویل بودن مزوکولون لگی

۶ - کوچک بودن محل اتصال کولون لگن

۷ - حرکت و فشار ناگهانی گازها - در روده طویل

۸ - زایمان و حاملگی

بنا بر آنچه گفته شد صرفنظر از اشکالات آناتومیک و اصل بیشتر جلب توجه میکند یکی مسئله نژاد و دیگری رژیم غذایی و البته شرایط جغرافیائی را نیز بان باید افزود .

رژیم غذایی در بسیار زیادی در این میان بصحده دارد الخصوص این مسئله با توجه به آمارهای مختلفی که از طبقات مختلف گرفته شده بخوبی روشن گراین حقیقت است و در این میان نکته ای که بیشتر بان باید اشاره کرد نوع غذاهاست بطوریکه این افراد بیشتر غذا های پر حجم و غذاهائی که کمتر غذائیت دارند مصرف میکنند و شاید اغلب انسداد هائیکه در اشخاص بزرگ پیدا میشود در نتیجه پیچ خوردگی این ناحیه باشد .

پاتولوژی

کولون لگنی در نوزاد ، طویل است و دارای مزوی Memo بلندی

میباشد و با رشد طفل بتدریج وضع روده عوض میشود بطوریکه در اشخاص بالغ طول کولون و مزوی مربوطه کوتاه است .

گاهی سیر تکامل این دو قسمت از روده هم موازات هم انجام نمیگیرد یعنی روده کوتاه با مزوی بلند و یا روده بلند با مزوی کوتاه تشکیل میشود . روده بلند و مزوی کوتاه نوعی از کولون سیگموئید است که اگر این نوع کولون سیگموئید دچار ولولوم شود پیوسته خوردگی ممکن است نصف یا یک دوره کامل باشد . استثناً مواردیکه ۲ تا ۳ دوره هم روده بدور خود چرخیده باشد ذکر شده است .

بطور کلی دو نوع چرخش ذکر میکنند :

۱ - نوعی که رکتوم در جلو قرار میگیرد و چرخش بر خلاف جهت

عقربه های ساعت است .

در این حالت قسمت ایلیاک کولون از پشت جلوی ساکروم را دور زده

در جلو قرار میگیرد . لذا چرخش از عقب به جلو اتفاق میافتد .

۲ - نوعی که چرخش موافق جهت عقربه ساعت است ، رکتوم در عقب

قرار میگیرد ، قسمت ایلیاک کولون موافق جهت حرکت عقربه های ساعت

میچرخد ، لذا چرخش از جلو به عقب است .

قوس روده ای در صورتی که نیم دور پیچش پیدا کند احتمال می رود

که خود بخود اصلاح شود و بوضع اول برگردد .

وقتی روده ۱/۵ دور پیچ بخورد آوده آن تحت فشار قرار میگیرد

و روده شدیداً پر خون میشود . در صورتیکه روده بیش از ۱/۵ دور پیچ

بخورد آنوقت جریان خون بقوس روده ای پیچ خورده کاملاً قطع شده این

قسمت از روده گانگرنه میگردد .

جهت این پیچ خوردگی ها بیشتر در خلاف جهت گردش عقربه

ساعت است . در حقیقت از لحاظ پاتولوژی يك انسداد روده و يك

Strangulation است که باعث چرخش مزانتر ایجاد میگردد و ۲۴ تا

۴۸ ساعت بعد از چرخش روده ممکن است روده سوراخ شود و یا فاسد

گردد .

نکته مهم :

اگر ولولوس کولون سیگموئید زود تشخیص داده شود ، از حیث

درمان یکی از بهترین انواع Strangulation میباشد و کافی

است چرخش را برطرف نمود .